

Liepos 13 d.: Šv. Henrikas, išpazīnējēs (972-1024 m.); Eugenijus, Austina, Ginius. Didysis Lietuvas Kunigaikštis Algirdas mirē 1377 metais.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

NAUJAS BŪDAS SKRANDŽIO ŽAIZDOMS GYDYTI

DANIELIUS DEGĖSYS, M.D.

Netolimoje praeityje buvo manoma, kad skrandžio ir dvylikapirštės žarnos žaizdų atsiradimas, tai yra organizmo reakcija į koki nors kūno jaudiklį, pavyzdžiui, sunkų psichinį išgyvenimą, sunkų sužeidimą arba didelį kūno nudegimą. Taigi buvo manoma, kad skrandžio žaizdos priežastis glūdi ne pačiam skrandyje, bet žmogaus nervinėje sistemoje. Žmonės, kurie daug rūpinasi savo ir kitų bėdomis, turi ypač didelį palinkimą sirgti skrandžio ir dvylikapirštės žarnos žaizdomis, arba tie, kurie dirba atsakinga, daug nervų įtempimo reikalaujanti, darbą bei tie, kurie nėra patenkinti savo darbu ir gyvenimo sąlygomis, taip pat serga dažniau skrandžio žaizdomis. Atsipaaiduoti nuo tokios nervinės įtampos ne visi gali, todėl žmogus ir būna priverstas derintis prie nemalonių gyvenimo sąlygų ir gyventi su chroniškai erzinančia virškinamo trakto žaizda. Turint tokią žaizdą, susidaro užburta ratas: žaizda žadina irzlumą ir pyktį, o pyktis ir irzlumas žadina skrandžio rūgščių gamybą ir trukdo žaizdos gijimui. Klasikinis tokių žaizdų gydymas buvo dieta ir skrandžio rūgščių mažinimas. Taip gydymas skrandžio ir dvylikapirštės žarnos žaizdos būdavo laikinai pagydomas, bet po kiek laiko 85% tokių žaizdų vėl pasikartodavo. Toks chroniškas žaizdų pasikartojimas iš metų į metus vargindavo ligonį.

1983 metais du Australijos mokslininkai Barry J. Marshall ir J. Robin Warren, pastebėję, kad tokias žaizdas turinčių skrandžiuose buvo randama gana daug bakterijų, vadinamų *Helicobacter pylori*. Todėl jie galvojo, kad tos bakterijos greičiausiai ir sukelia skrandžio žaizdas. Pradžioje niekas nekreipė dėmesio į tokią teoriją, bet 1992 metais spaudoje pasirodė daugiau mokslinių straipsnių pripažįstančių, kad *Helicobacter pylori* bakterijos gali sukelti skrandžio žaizdas ir kad tokias žaizdas galima gydyti antibiotikais.

Amerikos Valstybinis sveikatos institutas, norėdamas objektyviai tą klausimą išspręsti, šiuo metų vasario mėnesį suaukė medicinos ekspertus pasisakyti šiuo klausimu. Medicinos ekspertai, nuodugniai patikrinę tyrimų rezultatus, nusprendė, kad skrandžio ir dvylikapirštės žaizdos sukelėjas yra tikrai *Helicobacter pylori* bakterija ir kad tokias žaizdas reikia gydyti antibiotikais. Antibiotikai, kurie yra vartojami žaizdų gydymui yra amoxicillin ir tetracycline. Vartojant an-

tibiotikus kartu su skrandžio rūgščių gamybą stabdančiais vaistais, pvz., *Tagamet, Axid, Pepsidin ir Prilosec*, 90% sergančių žaizdomis pagyja dviejų savaitių trukmėje ir liga daugiau nepasikartoja. Taip vartojami vaistai yra gerai toleruojami ir duoda mažai pašalinio veikimo reiškinių.

Prieš pradėdant žaizdą gydyti, visų pirma reikia nustatyti, ar žaizdos sukelėjas yra tikrai *Helicobacter pylori* bakterija, todėl reikia padaryti skrandžio endoskopiją ir žaizdos biopsiją. Žaizdos skrandyje gali susidaryti ir nuo kitokių priežasčių, pavyzdžiui, nuo per didelio aspirino vartojimo. Tokiu būdu susidariusios žaizdos antibiotikais negydomos. Kraujuojančios žaizdos yra gydymosi tokiu pat būdu, tik keletą savaičių ilgiau, pratesiant skrandžio rūgščių gamybą stabdančių vaistų vartojimą.

Idomu, kad *Helicobacter pylori* bakterijos yra randamos ir sveikuose skrandžiuose ne tik pas žmones, bet ir gyvulius. Tokiu atveju jos būna po gleivių sluoksniu, prisišliejusios prie viršutinių skrandžio gleivinės ląstelių. Kokia jų paskirtis, dar nėra tiksliai žinoma. Kai kurie mokslininkai mano, kad sveikame skrandyje *Helicobacter pylori* bakterijos gamina enzimus, kurie apsaugo skrandžio gleivinės ląsteles nuo skrandžio rūgščių virškinamojo veikimo, bet kodėl jos sukelia žaizdas, dar nėra išaiškinta.

APSILANKYMAS KALINIŲ LIGONINĖJE

Ligoninė yra Vilniaus centre, sename pastate, statytame dar caro laikais su priestatais, kurie statyti lenkams okupavus Vilnių. Pastatai seni, reikalingas remontas. Nemanau, kad kapitalinis remontas daug padėtų šiems pastatams. Šiuo metu jau gautas leidimas statyti kalinių ligoninę Santariškių ligoninių komplekse. Leidimas yra, bet trūksta pinigų projektą įgyvendinti.

Ligoninėje gydomi kaliniai, kuriems atimta laisvė už nemažus nusikaltimus. Kaliniai atvežti iš visos respublikos. Tarp trijų šimtų lovų ligoninėje nuteistų kalinių yra 6 nėščios motinos, kurios dar nenuteistos. Gimdymui motinas išveža į miesto gimdymo namus. Po gimdymo ligoninės vadovybė leidžia motinoms turėti vaikus su savim, jei jos nori. Kitais atvejais vaikus pasiima nuteistosios šeima.

Ligoninėje daugėja ligonių,

Medicinos seserys Rokiškio rajono ligoninėje.

ŽIV-AIDS PROGRAMA LIETUVAI

Čikagos Illinois universiteto College of Nursing pakviesias Pasaulio AIDS Foundation padėti paruošti med. seseris, norint išvengti užsikrėtimo ŽIV (žmogaus imunodeficitu virusu) AIDS (tik medikui nuo paciento, tiek pacientui nuo mediko). Be Jungtinių Valstijų, Botsvanos, Šveicarijos, Tailandos, Brazilijos prie programos pa-

trūksta lovų, daugėja sergančių tuberkulioze. Didėja ir sergančių hepatitu B ir C. Situacija yra nepaprastai liūdna. Kaliniai yra aprūpinti vaistais dėl minėtų ligų, bet gydant tuberkuliozės, vienoje palatoje gyvena 6 vyrai. Tokiam susigrūdime (palatoje nėra tinkamos ventiliacijos) sunku pagydyti pacientą. Ligoninėje yra operacinė, kiti gydymo skyriai. Ligoninė vadinama Lietuvos Respublikos VIDAUS reikalų ministerijos ligonine.

Pranė Šlutenė

gesio, ypač tarp paauglių, draugų ir bendraamžių. 3. Med. sesuo turės kiekvienoje mokykloje paruošti net ir paauglius, kad galėtų pamokyti savo bendraamžius. Darbas mokyklose turės vykti sistemingai ir koordinuotai. Ruošiant švietėjus būtina parengti mokymo programas mokytojams. 4. Šis modelis paruoš med. seseris, kurios galėtų prižiūrėti bendruomenės bazių programas ir sveikatą, kurie užsikrėtę ŽIV infekcija. Seserys turės šviesti šeimas, kaimynus apsikrėtusių ŽIV-AIDS, kad palengvintų gyvenimą ir sumažintų įtampą jų tarpe.

Po to įvyks internacionalinis programos išsivystymo testas JAV su kitu kolaboruojančiu kraštu — tai Botsvanos, Šveicarijos, Tailandos, Brazilijos ir Lietuvos. Šie kraštai yra įvairaus ekonominio išsivystymo sveikatos sistemioje, medicinos seserų profesijoje, švietimo sistemoje. Šiuose kraštuose yra įvairių socialinių požiūrių ŽIV-AIDS užsikrėtimo būdų.

Kiekvieno krašto atstovai pasirinko modelį, kuris geriausiai pritaikomas tam kraštui, priartinant jį prie ŽIV užsikrėtimų ir sveikatos priežiūros sistemų. Jei modelis veiks šiuose kraštuose, jis galės būti pritaikytas ir veikti visame pasaulyje. Įvertinimo apklausinėjimai bus paruošti Dr. Norr, R.N., su Dr. Tlou, R.N., ir Dr. Linski, R.N., Botsvanos ir Šveicarijos kraštui. Dr. Norr, R.N. paruos Tailandos ir Brazilijos kraštui. Dr. B. McElmurry, R.N., — JAV ir Lietuvai. Kiekvieno krašto kolaboratoriai prižiūrės programos vystymą ir administravimą.

Dr. B. McElmurry, R.N., yra prodekanė Čikagos Illinois universiteto College of Nursing ir direktorė UIC „WHO Collaborating Center“. Centras da-

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

bartiniu laiku yra sekretoratas „Global Network of Collaborating Centers in Nursing“. Pranė Šlutenė, R.N. Lithuanian Mercy Lift darbuotoja, pakviesta UIC prisidėti prie šios programos vystymo ir koordinavimo Lietuvoje. Dr. McElmurry kartu su Pranė Šlutenė pereitą vasarą lankėsi Lietuvoje ir paruošė med. seserų programos įvertinimus.

Šiai programai atlikti skirta 18 mėn. ir apie 115,000 dol. Visa raštinė medžiaga bus atspausdinta knygoje ir bus išversta į prancūzų, ispanų ir lietuvių kalbas.

Pranė Šlutenė

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmolog/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7700

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie

Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ktv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545

Priklauso Holy Cross ir

Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166

Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ktv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

VISOS VIETOS Į DAINŲ ŠVENTĘ IŠPARDUOTOS! DĖKOJAME GAUSIEMS KLIENTAMS IR PRIMENAME, KAD TIE, KURIE UŽSISAKĖ Į DAINŲ ŠVENTĖS RENGINIUS BILJETUS JUOS ATSIIMTŲ MŪSŲ RAŠTINĖJE VILNIUJE IKI PIETŲ LIEPOS 6 D. RAŠTINĖ DIRBS 4 LIEPOS IKI 2 VAL. P.P., 5 LIEPOS BUS UŽDARYTA.

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Yra ribotas skaičius vietų šioje ekskursinėje kelionėje po Lietuvą. Šis tūras taip pat pratęsiamas dar penkioms dienoms į Latviją ir Estiją.

PRIMENAME, kad organizuojame keliones pagal kliento pageidavimus su pilnu turistiniu aptarnavimu.

KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS Į VOKIETIJĄ... LAN-KYSIME PASAULYJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUODŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestinių pervažiavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖMS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitines Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirašyti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

Tuberkulioze sergančiųjų ligoninėje med. seserys atidaro Lithuanian Mercy Lift atsiųstus vaistus ir kitus būtinus reikmenis.

Bereikalingas rūpestis

Malonu išgirsti ir žinoti, kad pasaulyje yra žmonių, kurie mumis rūpinasi ir rodo dėmesio. Bet, jeigu toks dėmesys ateina iš tų šaltinių, kurie mums nebuvo šalti ar draugiški, tai sukelia tik įtarimą. Ne taip seniai žiniasklaida paskelbė pranešimą, kad JAV prezidentas Bill Clinton lankysis Rygoje, kur numato susitikti su Estijos, Latvijos ir Lietuvos prezidentais. Žinia įdomi, bet ne triuškinanti. Kas mano dėmesį labiausiai patraukė, tai būtent: „Tradiciiniame pirmadienio interviu Lietuvos radijui A. Brazauskas sakė, kad viena svarbiausių susitikimo temų bus Baltijos šalių ekonominės problemos“. Tos ekonominės problemos nesibaigia ir nesibaigs, tad dar bus ilgai apie tai kalbama.

Pati svarbiausia ir įdomiausia jo kalbos dalis, yra ši: „A. Brazauskas sakė, jog dalis pokalbio galėtų būti skirta lietuviškosios išeivijos Jungtinės Amerikos Valstijose problemoms aptarti (mano pabraukta J.Ž. — „Draugas“, 1994.VI.22)“. Čia vėl kartojasi jau gana sena istorija, kad, skaitydami Lietuvos vyriausybės žmonių pasakymus ar Seimo nutarimus, nesuaprantame, kas buvo norėta pasakyti. Nežinia, kokias išeivijos problemas jis norėtų aptarti? Kiek man žinoma, atrodo, kad mes jokių problemų neturime, kurias reikėtų aptarti prezidentiniu lygiu. Jeigu kokias problemas ir turime, tai tik ne su Amerikos, bet su Lietuvos valdžia. O juk jos priekyje yra tas pats A. Brazauskas, kuris mūsų problemas norėtų svarstyti!

Kuomet Amerika mus įsileido, tai didžiulia jokių sunkumų nepatyrėme, valdžios įstaigose savo reikalus tvarkydami. Kokius popiergalius turėjome, tuos ir priėmė: vertėjų ir notariavimo nereikėjo. Taip pat vadinamieji „dokumentai“ nebūtinai turėjo būti sovietinių įstaigų išduoti. Dabartiniais Lietuvos konsulais ir Vidaus reikalų ministerijos pareigūnams sovietiniai dokumentai yra „savi“, tad ir priimtini. O į kitus tai jau žinaiomis žiūrime. Įvairūs mūsų atstovai — rinkti ar net patys save pasiskyrę, susirinkimuose kalbėdami ar spaudoje rašydami, vis mums primena: „Mūsų pareiga, mūsų pareiga...! Tokie „vadai“ turėtų žinoti, kad: „nėra pareigų be teisių — arba teisių be pareigų“. Tai yra kartu susiję klausimai, kurie negali būti atskirai svar-

tomi. Vadinamieji pilietybės įstatymą narpliojo ir narpliojo — kol pagaliau taip sunarpliojo, kad patys nebežino, kur pradžia ar galas.

Iš oficialių šaltinių teko girdėti, kad, į Vilnių pasiuntus pilietybei gauti prašymą, nuotraukas, čekį ir reikiamus dokumentus (mūsų turimi, žinoma, neatitinka jų reikalavimų), visas reikalas, jeigu pristatyti dokumentai bus rasti tvarkoje, užtrunka 6-9 mėn. Palyginimui — Amerikos pasą gavau lygiai per 3 savaites. Taip dirbant, ar bereikia stebėtis, kad Europoje iš visos Lietuvos geriausiai žinomi, minimi ir keikiami — Lazdijai.

Atvykstantieji iš Lietuvos įvairūs pareigūnai, ministrai ir net premjerai, kol čia svečiuojasi — tai mūsų reikalus labai gerai supranta ir užjaucia. Į „Gimtojo krašto“ klausimą, kada ir kaip numatoma peržiūrėti išeivijos interesus pažeidžiantis Lietuvos pilietybės įstatymas ir ar bus jis siejamas su išeivių nuosavybės atgavimu Lietuvoje, premjeras pasakė manas, jog šią sesiją Seimas tikriausiai nebespės peržiūrėti įstatymo. Tas, matyt, bus padaryta rudens sesijoje („Gimtasis kraštas“, 1993 liepos 1-7 d.). Kaip žinome, rudens, žiemos ir pavasario sesijos jau praėjo, o išeivijai pilietybės klausimas iš vietos dar nepajudėjo. Nepaisant visų gražių žodžių, kol Amerikos pasas, kuris galioja beveik visame Vakarų pasaulyje, nebus pripažįstamas Lietuvoje, ir kol iš mūsų, atvykstančių aplankyti savo kraštą, bus reikalaujama vizų, tol mes esame svetimi ir laikomi beteisiais.

Tad, kaip tokie, nesame nieko skolingi ir nieko neprivalome. Kol valdžios požiūris į išeiviją nuo komunistinių laikų dar nėra pasikeitęs, tai reikia ir tą patį principą taikyti. Palaikyti ryšius su kraštu ir žmonėmis, bet ne su valdžia ar jos pareigūnais. Kepurės pakeitimas dar nieko nereiškia, jeigu metodai tie patys palikę. Jeigu A. Brazauskas nori apie problemas kalbėti, tai jų ieškoti nėra reikia, nes jos yra Vilniuje sugalvotos!

Juozas Žygas

POPIEŽIUS KALBĖS JT

Kaip gegužės 4 d. pranešė popiežinės šeimos tarybos pirmininkas kardinolas Alfonso Lopez Trujillo, „Šeimos metų“ proga popiežius Jonas Paulius II spalio 20 d. Niujorke sakys

Birželio 17 d. įvykusioje iškilnėje Vytauto Didžiojo universitetas Kaune suteikė garbės daktaro laipsnį kalbininkui — kalbos istorikui Zigmui Zinkevičiui. Čia matome (iš kairės): prorektorius P. Zakarevičius, Z. Zinkevičius, prorekt. V. Kaminską ir rektorių Br. Vaskelį iškilmių metu.

LIETUVIAI PRARANDA SAVO SANTAUPAS LIETUVOS BANKUOSE

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Daugelis mūsų, kurie domimės Lietuvos ūkiniu gyvenimu, esame pastebėję Lietuvos laikraščių bankų skelbimus. Šiuo metu Lietuvos komerciniai bankai už indėlius moka didžiausias palūkanas Baltijos šalyse. Lietuvoje už indėlius litais bankai moka apie 40%-60% palūkanų.

Vėliau skaitome laikraščiuose, kad kai kurie Lietuvos bankai paskelbė bankrotą, o žmonių įdėti indėliai ir procentai neišmokami. Tuo būdu daugelis žmonių praranda visas savo gyvenimo santaupas.

Tačiau ir Lietuvos bankai nukentėjo nuo aferistų, kurie prisiskolino didžiules sumas, kelis kartus užstatydami tą patį turtą.

Šiuo metu Lietuvos įstatymai dar nesutvarkyti. Nėra būdų pa-

kalbą Jungtinių Tautų organizacijose. Romos diplomatinio sluoksniuose jau kuris laikas buvo kalbama apie popiežiaus kelionę į Jungtines Valstijas spalio 20-23 dieną. Aplankęs JT būstinę, popiežius viešės Newarke (New Jersey) ir Baltimorėje (Maryland). Tai būtų antrasis popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymas JT organizacijoje. Pirmoji kelionė įvyko 1979 metų spalio mėnesį.

monė Baltimorėje sunyko. Daug lietuvių neteko darbų. Apmirę darbininkų unijos ir sumažėjo ideologinių organizacijų kovingumas. Tokį įspūdį pajuto Vargo Duktė, kuri į tai atsiliepė „Vienybė lietuvininkų“, 1922, Nr. 72) šiuo pareiškimu: „Nors sykį Baltimorės lietuviai suprato, kad tik vienybėje galysime. Jau išnyko visi tie skirstymai ir „šliuptionariai“ ir „šventakupriai“. Už šitą daugiausiai priguli atiduoti garbę kun. klebonui Lietuvininkui, kuris supratęs kiek blėdies padaro skirstymasis, pradėjo raginti, kad visi eitų iš vien“.

Tačiau praktiškai vienybė nebuvo taip lengvai pasiekama. Tiesa, bendrą kalbą surado visi tie, kurie troško Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, bet tie, kurie tikėjo revoliucijos reikalingumu, pasiliko ištikimi bolševikiniam socializmui ir sekė Maskvos linija. O jų buvo nemažas skaičius, išsilaikęs iki pokarinių laikų.

Užtarnauta pagarba

Baltimorės lietuviai katalikai pirmą kartą minėjo savo klebono kunigavimo ir klebonavimo

sukaktį 1913 m. Tada buvo 20 metų sukaktis „mūsų gerbiamo klebono“, „Drauge“ (1914.I.15) rašė A. Ramutis, sakydamas, kad „labai retai pasitaiko kokiam nors kunigui išbūti klebonu vienoj parapijoj tokius ilgus metus. Kun. Lietuvininkui per tiek metų teko patirti daug karčių valandėlių. Kas žino išnyko visi tie skirstymai ir „šliuptionariai“ ir „šventakupriai“. Už šitą daugiausiai priguli atiduoti garbę kun. klebonui Lietuvininkui, kuris supratęs kiek blėdies padaro skirstymasis, pradėjo raginti, kad visi eitų iš vien“.

Tačiau praktiškai vienybė nebuvo taip lengvai pasiekama. Tiesa, bendrą kalbą surado visi tie, kurie troško Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, bet tie, kurie tikėjo revoliucijos reikalingumu, pasiliko ištikimi bolševikiniam socializmui ir sekė Maskvos linija. O jų buvo nemažas skaičius, išsilaikęs iki pokarinių laikų.

Užtarnauta pagarba

Baltimorės lietuviai katalikai pirmą kartą minėjo savo klebono kunigavimo ir klebonavimo

rubliais moka 30,000% palūkanų už penkerių metų indėlius.

Jeigu padėdami doleriai vienu metų terminui, bankas moka 120% metinių palūkanų!

Bankai vilioja indėlininkus, žadėdami garantijas ir draudimą. Žinoma, pažadai niekad neišpildomi.

Bet bankų ir įvairių investicijų bendrovių įsisteigė kaip grybų po lietaus. Jie ir toliau apgaudinėja naivius investuotojus.

Maskvoje įsisteigusi bendrovė žadėjo mokėti 223% palūkanų už mėnesinius indėlius. Viena pagyvenusi pora įnešė į šią bendrovę viso savo gyvenimo santaupas, bet negavo ne tik palūkanų, o dingo ir pagrindinė suma. Bendrovės prezidentas prapuolė be žinios.

Kita moteris į šią bendrovę investavo vieną milijoną rublių. Visą prarado.

Šimtai įvairios rūšies apgavikų siaučia visoje Rusijos respublikoje. Skačiuojama, kad jau 400,000 žmonių buvo apgauti. Vis tiek ilgiausios eilės žmonių Maskvoje kiekvieną dieną laukia pirkti akcijas, investuoti pinigų ar paimti uždirbtus procentus iš bankų ir įvairių investavimo bendrovių.

Reikia pasakyti, kad ir Amerikoje yra šimtai suktų pinigų investavimo bendrovių.

Neseniai Kalifornijoje buvo byla Keating investavimo firmos. Ir čia žmonės nustoję daug investuoti pinigų, o kiek jų yra buvę praeityje, kitose valstijose, sunku ir suskaičiuoti.

morėje“.

1916 m. „Darbininko“ korespondentas pripažįsta, kad „mūsų laisvamanėliai ir cikiškai dabar labai plačiai šeiminkauja čia Baltimorėje“. Bet 1919 m. sausio 19 d. iškilmingai švenčiant 25 metų kun. Lietuvininko klebonavimo sukaktį, ji pagerbti susirinko apie 700 žmonių“. Ir nuotaikos jau buvo tiek pasikeitusios, kad „ten buvęs“ galėjo parašyti „Darbininke“ (1919.III.28) šitokius

ispūdžius: „Atsižvelgiant į Baltimorės lietuvių katalikus, jų kleboną, bažnyčią ir visuomenišką veikimą yra smagi kaip laisvamanėliai ir cikiškai dabar labai plačiai šeiminkauja čia Baltimorėje“. Bet 1919 m. sausio 19 d. iškilmingai švenčiant 25 metų kun. Lietuvininko klebonavimo sukaktį, ji pagerbti susirinko apie 700 žmonių“. Ir nuotaikos jau buvo tiek pasikeitusios, kad „ten buvęs“ galėjo parašyti „Darbininke“ (1919.III.28) šitokius

Užtarnauta pagarba

Baltimorės lietuviai katalikai pirmą kartą minėjo savo klebono kunigavimo ir klebonavimo

Palinkėkime jam ilgiausių metų!

Šiandien „Draugas“ švenčia ypatingą šventę — 85-ąjį gimtadienį. Tas metų skaičius gali būti didelis ar mažas, priklausomai, kieno metus skaičiuojame. Nors žmonės dvidešimtojo amžiaus pabaigoje gyvena kur kas ilgiau, kaip anuomet, kai buvo įkurtas „Draugas“, žmogui 85 metai yra jau brandus amžius, bet laikraščiu — dar ankstyva jaunystė, ypač jei jis neužsisotvi vietoje lyg mauruota kūdra, nuolat keičiasi, stengiasi prisitaikyti prie gyvenimo tėkmės, laiko dvasios ir skaitytojų poreikių.

Tačiau kai kas nesikeičia ir neturi keistis. Prieš penkerius metus, minint „Draugo“ 80 m. sukaktį, šventės (ir surušto koncerto) proga išleistame leidinyje rašoma: „Kaip praeityje, taip ir ateityje „Draugas“ pasiryžęs remti visas tas lietuviškas organizacijas, kurios dirba Lietuvos ir lietuviybės gerovei. Kaip anksčiau, taip ir ateityje, šis dienraštis bus atviras visiems, kurie reikšis krikščioniškoje, tautiškoje ir lietuviybės išlaikymo plotmėje, bet priešas, kaip ir anksčiau, visų tų, kurie sąmoningai ar nesąmoningai tarnauja tautos ir žmonijos priešui — komunizmui, padėdami griauti civilizotą pasaulį ir tautinę išeivijos vienybę“ (straipsnis nepasirašytas, bet greičiausiai jo autorius buvo tuometinis vyr. redaktorius kun. Pranas Garšva, MIC).

Anuomet tuos žodžius rašęs ir juos skaičiusieji nenujautė, kad komunizmas (bent oficialiai) nebeįstovės net tų penkerių metų iki „Draugo“ 85-ojo gimtadienio. Bet yra ir kitų veiksmų, besistengiančių griauti lietuvių vienybę, moralę, sunaikinti tautą iš vidaus ne tik etnografinėje teritorijoje, bet ir toli už jos ribų — užsienyje. Pritardami aukščiausiems žodžiams, galime pridurti, kad „Draugas“ nėra lyg smilga, siūbuojanti kiekvienam vėjui pūstelėjus. Jis savo linijos — savo nusistatymo — nekeičia ir nekeis vien dėl to, kad kažkam „pabrūkta prieš plauką“, kažkas nori vienukiu ar kitoki būdu savo valią primesti.

Kadangi „Draugas“ liko vienišelis užsienio lietuvių dienraštis, būtų per didelė praban-

ga tarnauti vienos kurios grupės ar pažiūrų žmonėms. Norime būti visiems lietuviams ir visų lietuvių; informuoti, jungti, kartais gal net formuoti nuomonę lietuviškumo bei tėvynės Lietuvos labui.

Gera būtų šiandien peržvelgti visą „Draugo“ nueitą kelią ir asmenis, kurie jį tuo keliu sėkmingai vedė 85 metus. Tačiau, per daug žvalgantis į praeitį, kartais kyla pavojus pasiduoti nostalgijai, pajusti ilgėsį „senų gerų laikų“, kai „Draugas“ turėjo keliasdešimt tūkstančių skaitytojų, kai jo redakcijoje dirbo tokie lietuvių žurnalistikos milžinai, kaip kun. Antanas Kaupas, kun. Fabijonas Kemėšis, kun. Pranas Būčys, Ignas Sakalas, Leonardas Šimutis, kun. Juozas Prunskis, Bronius Kviklys, Aloyzas Baronas, Algirdas Pužauskas, kun. Pranas Garšva, Česlovas Grincevičius, Kazys Bradūnas ir daug kitų. Net ir į šį trumpą sąrašėlį pažvelgę, matome, kad daug tų redaktorių jau išskabė Mirtis. Ne kartą buvo tikėta, kad tas ar anas redaktorius yra nepakeičiamas, kad be jo dienraštis negalėtų egzistuoti, o vis dėlto, nuolat vyko pasikeitimai, dienų estafetėje „lazelės“ (šiuo atveju redaktoriaus kėdės) perdavimas naujam žmogui.

Daug kas keitėsi, tik ne „Draugas“, pirmuosius žingsnius žengęs Wilkes-Parre, Pa. 1909 m. liepos 12 d. Pradėtas leisti savaitraštis, netrukus kartu su pirmuoju redaktorium kun. A. Kaupu persikėlė į Čikagą. Dar po ketverių metų — 1916 m. kovo 31 d. — „Draugas“ jau spausdinamas kasdien. Ir ta draugystė su ištikimais skaitytojais tęsiasi.

„Draugo“ steigėjai, specialūs, iš kunigų išrinkti direktorai, ir piratai (gal ir vėlesnieji) redaktoriai nei sapnuotė nesapnavo, kad, 85-ąjį gimtadienį švenčiant, redakcijoje liks vien moterys. Mūsų skaitytojai to pasikeitimo nelaiko posūkiu bloga linkme. Jaučiame stiprų jų pritarimą ir paramą. Nekyla nė mažiausios abejonės, kad mūsų nuolat jaunas „Draugas“ drąsiai žengia į dvidešimt pirmąjį šimtmetį. Palinkėkime jam laimingos kelionės ir ilgiausių metų!

KUNIGAS JUOZAS LIETUVNINKAS

Baltimorės lietuvių patriarchas — parapijos klebonas (1865.I.25—1943.VII.22)

CEZARIS SURDOKAS

8

Tą pat dieną vakare buvo ir socialistų prakalbos. Kalbėjo Kapsukas ir Baltrušaitienė.

Didžiausias ano laiko renginys Lietuvos naudai buvo viešoji rinkliava Baltimorės ir Vašingtono miestų gatvėse 1916 m. balandžio 24 d. Buvo sutarta aukas paskirstyti Tautos fondui (katalikų) ir Lietuvos gelbėjimo fondui (tautininkų) pagal pristatytų rinkėjų skaičių. Rinkėjų buvo apie 380. Buvo surinkta 4,792.69 dol. Daugiausia surinko Viktorija Vencienė — 590.25 dol. Konferencijos, pravedusios tą rinkliavą, garbės pirmininku buvo kun. Lietuvininkas.

1921 m. sausio 30 d. buvo prakalbos, kurias surengė bendras Baltimorės lietuvių komitetas. Kalbėjo kun. Lietuvininkas.

ninkas, M. Vinikas iš Vašingtono, dr. H. Seidelis, žydų atstovas, ir adv. F. Bagočius. „Visi kalbėtojai gana jausmingai nupiešė dabartinį Lietuvos padėjimą ir karštai ragino visus remti aukomis Lietuvos valstybės jos sunkioj kovoj su banditu Želigovskiu. Po prakalbų buvo renkamos aukos. Nors dažnai čia renkamos aukos, tebeviešpatauja nedarbas ir siuvėjų streikai, vienok aukų surinkta 1202.50 dol. Iš viso per 8 mėn. Baltimorės lietuviai Lietuvos reikalams sudėjo 8,588.00 dol.“ (P. Jaras, „Vienybė lietuvininkų“, 1921, Nr. 8).

Kun. Lietuvininkas ragina vienybėn

Dėl darbininkų streikų ir ekonominių sąlygų siuvimo pra-

Baltimorės lietuvių parapijos choras apie 1930 metus. Pirmoje eil. vidury — vargonininkas Rapolas Juška; antroje eil. vidury — kun. J. Lietuvininkas, jo dešinėje — kun. L. J. Mendelis, o kairėje — kun. A. Dubinskas.

net kitataučių vadinamas „Lietuvių patriarchu“. Prel. L. J. Mendelis savo biografoje mini, jog 1928 m. jis prisistatė kaip asistentas Lietuvių patriarchui, kun. Juozui Lietuvininkui.

Prie kun. Lietuvininko populiarumo labai daug prisidėjo Lietuvos vyriausybės apdovanojimas 1935 m. D.L.K. Gedimino ordinu. Šis pripažinimas jam atėjo po 41 tarnybos Baltimorės lietuviams. Žymenį plačiai aprašė Baltimorės laikraščiai. „The Evening Sun“ ta proga parašė ir vedamąjį (1935.VI.4), o miesto taryba jį pagerbė specialia rezoliucija.

1938 m. sausio 23 d. buvo minima 50 m. Baltimorės lietuvių parapijos, 20 metų Lietuvos nepriklausomybės ir 73 metai kun. Lietuvininko amžiaus sukaktys. Šio renginio programą puošė kun. Lietuvininko nuotrauka su tokiu parašu: „Gerb. kun. Juozas Lietuvininkas, ilgametis Šv. Alfonso parapijos klebonas, tikras lietuvių išeivijos patriarchas, didis tėvynės mylėtojas, ir D.L.K. Gedimino ordeno rykš“.

(Bus daugiau)

AČIŲ UŽ LIETUVIŠKĄ ŽODĮ

Atvykus į Čikagą iš Lietuvos aplankyti giminių, didžiausias noras buvo susitikti ir pabendrauti su žmonėmis, dirbančiais švietimo baruose. Kadangi esu pedagogė buvo įdomu pamatyti, kaip švietimo darbas dirbamas čia, kaip lietuvių kalba „nepaskęsta“ toje tautų kultūrų jūroje.

Sunku išlikti abejingam, kai gyvenimo realybė griauja gerus norus ir siekius. Sunku, kai nepageidautini reiškiniai bando nutraukti tuos „plonus siūlus“, siejančius dvi tautos dalis. Tą, kuri prisiglaudusi prie gimtos žemės, kentėjo ir kencia dabar, ir tą, kuri iškentėjo atlaikė laiko išbandymus, liko ištikima savo tėvynei.

Džiaugiuosi, kad teko susipažinti su lietuvišką telkinių mokytojais ir vadovais. Mokslo metų užbaigimo proga noriu padėkoti visiems kolegoms, taip išstvermingai kovojantiems dėl lietuviško žodžio išlaikymo.

Amerikoje gimusios jau kelios kartos, tačiau vis dar yra tėvų, norinčių išsaugoti savo protėvių kalbą, kultūrą, savo tautos savitumą ateinančioms kartoms. O mums, atvykusiems iš Lietuvos, yra be galo smagu girdėti aiškią lietuvių kalbą.

Didelį darbą atlieka A. L. Montessori draugija, įkurta 1958 m. Marijos Varnienės ir Domicelės Petrutytes pastangomis. Tą darbą dirba nemažas būrys mokytojų, vadovaujamas Marijos Kucinienės. Siekdama dvasinės žmogaus pažangos per vaiko auklėjimą, draugija dirba ne tik Čikagoje, ar Amerikoje, bet teikia nemažą pagalbą Lietuvoje beatsikuriančiam Montessori draugijai. Domicelės Petrutytes dėka jau nuo pirmųjų atgimimo metų paruoštas didelis būrys darželio auklėtojų, į Lietuvą pasiūstas daugybė metodinės medžiagos. Petrutytes rūpesčiu Kaune įkurtas Montessori metodinis centras.

1963 m. Čikagoje atidaryti Kriaučeliūnų vardo vaikų Montessori nameliai, kuriems gyvybės suteikė Stasė Vaišvilienė, Jėnina Juknevičienė ir kt. Čia nuo ankstyvos vaikystės vaikams diegiamas lietuviškas žodis, puoselėjamos tautos tradicijos ir papročiai. Šiuo metu darbu vadovauja Liuda Germanienė ir Jolanta Andriejevičienė.

Mokytoja Janina Juknevičienė, nors ir pasitraukusi iš aktyvios pedagoginės veiklos, paruošė knygą „Patarimai dirbantiems su priešmokyklinio amžiaus vaikais“. Knyga yra naudinga ne tik užsienyje dirbantiems mokytojams ar tėveliams, auklėjantiems savo vaikus namie, bet ir darželių auklėtojoms Lietuvoje, kiekvieni šeimai, auginančiai vaikus.

1983 m. įsteigta priešmokyklinio auklėjimo mokyklėlei „Žiburėlis“ vadovauja Danutė Dirvonienė. Šiomet kartu su nuoširdžiai dirbančiomis asistentėmis Violeta Karaliene ir Dainora Stilingyte paruošė 14 mažųjų „abiturientų“.

Matomos didelės vaikų pastangos taisyklingai ištarti lietuvišką žodį, muzikuoti ir dainuoti lietuviškas daineles. Iš mokyklėlės vaikai išsineša pažinimo džiaugsmą. Lietuviško žodžio sėkla jau pasėta, o ar lemta bus suklestėti želmenims, priklausys nuo kitų rūpestingų rankų.

Tolimesnį lietuviško žodžio puoselėjimo darbą atlieka šeštadieninės mokyklos. Tai Čikagos liuanistinė mokykla, vadovaujama Jūratės Dovilienės, turinti nemažą būrį mokytojų, ir Maironio liuanistinė mokykla Lemonte, kuriai vadovauja Eglė Stelmokaitė-Novak. Labai daug mokykloms padeda tėvų komitetai, kad jos galėtų ma-

terialiai išsilaikyti.

Prie Maironio liuanistinės mokyklos veikia ir suaugusiųjų klasė, kurioje mokosi 14 mokinių. Dideliems ir mažiems sudarytos sąlygos veržtis prie savo kalbos.

Dėl laiko stokos teko susipažinti tik su maža dalimi to darbo, kuris dirbamas lietuvių bei išlaikyti. Noriu padėkoti visiems, dirbantiems švietimo baruose: mokytojams, auklėtojams, tėveliams, mamoms ir močiutėms ir tą darbą koordinuojantiems vadovams.

Ačiū, kad nepamirštate savo protėvių kalbos — tautos kultūrinio peno, kad ateinančios kartos galėtų „atrakinti“ aukso fondus, kurie glūdi lietuvių kultūros lobiuose.

Irena Augutienė

Žiburėlio mokyklėlės mokslo metų užbaigtuvėse gegužės 27 d. (iš kairės): mokytojos — Dainora Stelingytė ir Violeta Karalienė.

Nuotr. Irenos Senkavičienės

Making a big world smaller.

What difference does it make that Lufthansa flies to more international destinations than any other single airline? Or that every 40 seconds a Lufthansa plane takes off or lands in one of 180 cities around the world? The point is that over the years every experience with every traveler, from every corner of the world, has helped us understand you. We've come to know cultures and customs from around the globe. All the better to help you feel at home everywhere, on the ground, and in the air. Even in many cities we don't fly to, you'll find a Lufthansa office ready to serve your needs. Experience that's worldwide and worldwide. It's a difference that's helped us make friends with a world full of travelers. And that can make this big world feel very small indeed.

Lufthansa

For reservations and information call 1-800-645-3880 or see your travel agent. Lufthansa Miles & More™ and United Mileage Plus® are now fully reciprocal. Accrue or redeem miles in either program when you fly on Lufthansa flights or flights operated by our global partner, United Airlines.

Susipažinkime

JAUNAS AKTORIUS, AUTORIUS IR REŽISIERIUS ŽENGIA Į ATEITĮ

Robertas Pileckis nuo jaunų dienų svajojo apie teatrą ir filmų pasaulį. Pagaliau, atrodo, jo svajonės pradeda išsipildyti. Šiais metais Robertas suorganizavo naują filmų bendrovę, pavadintą „Pelican Productions“, ir jau paruošti planai vasaros gale filmuoti romantišką komediją — „Dear Saint Anthony“ (Mielasis, šv. Antanai). Įdomu, kad filmo autorius yra Robertas Pileckis. Jis taip pat filmą režisuos ir jame pasirodys, kaip vienas iš aktorių.

Filmo tema yra apie pametus daiktus (kuriuos, pagal bažnyčios mokymą, padeda surasti šv.

Antanas), dangų, žemę ir meilę. Jau sukaupęs jaunų, gabių aktorių, pasireiškusių teatre ir filmuose, sąstatas. Tarp jų — Sara H. Martin, vaidinusi filmuose; teatre, pasirodžiusi televizijos reklamose, o šiais metais išrinkta Illinois valstijos gražiausia mergina — Miss Illinois. Maida Sussman, filmo „Dear Saint Anthony“ filmavimo režisierė, šiuo metu stažuojasi pas filmuotoją Janusz Kaminski Los Angeles, CA. Pažymėtina, kad J. Kaminski laimėjo „oskarą“ už savo darbą garsiajame filme „Schindler's List“.

Robertas Pileckis yra baigęs „Speech and Communications“ Illinois universitete Urbanoje. Būdamas studentas, jis taip pat dėstė radijo ir TV žurnalizmo kursą, tuo pačiu režisuodamas universiteto radijo žinių programas. Pastaruoju metu Robertas dažnai girdimas įvairiose radijo programose, kur jis aptaria koncertus bei kitus renginius, vykstančius Schaumburg Prairie for the Arts teatre (t.y. šiaurės vakarų priemiesčių kultūriname centre), kuriame jis dirba kaip renginių vedėjas ir režisierius. Kiekvieną vasarą Robertas režisuoja muzikinius spektaklius. Iki šiol su dideliu pasisekimu buvo pastatyti šie spektakliai: „Bye, Bye Birdie“, „Anything Goes“, „Kiss Me, Kate“, „The Cocoanuts“ ir „Can-Can“.

Šią vasarą jis režisuoja Bernstein's „On the Town“, kuris išvys rampų šviesą rugpjūčio mėn. pradžioje.

Robertas lankęs liuanistinę mokyklą Melrose Parke, priklausančią skautams ir šoko tautinius šokius. Kartais jis savo scenos veikaluose pamini lietuvių.

Linkėtina jaunam autoriui, aktoriui ir režisieriui geriausios sėkmės, žengiant į visų svajonių išpildymą.

V. M.

Robertas Pileckis.

Robertas jau keletą metų dirba su Schaumburg Street Theatre kaip aktorius ir vaidinimų bei libretų autorius. Jis sėkmingai pasirodęs „Charley's Aunt“, „The Importance of Being Earnest“, „Romeo and Juliet“ ir kituose pastatymuose; parašęs keturias komedijas ir septynis muzikinius spektaklius, kurie taip pat pasižymi humoru. Teatro režisierė Rene Meyer šiais metais visam vasaros sezonui pasirinko tik Roberto Pileckio spektaklius, kurie ir anksčiau buvo pastatyti su dideliu pasisekimu.

Apie Roberto veikalus ir režisavimą buvo daug kartų rašyta „Chicago Tribune“, „Schaumburg Herald“, „Schaumburg Voice“ ir „Pioneer Press“. Straipsniai iliustruojami nuotraukomis. Jau būta atsiliepimų ir apie numatytą Roberto Pileckio filmą „Dear Saint Anthony“.

Robertas lankęs liuanistinę mokyklą Melrose Parke, priklausančią skautams ir šoko tautinius šokius. Kartais jis savo scenos veikaluose pamini lietuvių.

Linkėtina jaunam autoriui, aktoriui ir režisieriui geriausios sėkmės, žengiant į visų svajonių išpildymą.

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Apt. for Rent
5 rms. Heat yourself.
No pets or children.
Call: 708-499-1503 or
312-434-5377

Apt. for Rent.
5 rms. Heat yourself. No pets or children. Call 708-499-1503 or 312-434-5377.

lėnuomojamas 3 kamb. apšildytas butas 1 arba 2 suaugusiems asm. 71 St. ir Washtenaw apyl. \$325 | mėn. Skambinti nuo 8 v.r. - 4 v.p.p. Al-mal: tel. 312-476-8727.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8854
(312) 881-8854

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteriūrį FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veitui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

Ieškau patyrusios manikiūristės/pedikiūristės dirbti kirpykloje Palos Heights, IL. Reikia mokėti anglų kalbą. Skambinti Jocelyne (708) 361-1875.

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

BALTIC, ETHNIC-INFLUENCED, CLOTHING DESIGN COMPANY

Iš recruiting a National Sales Manager. Responsibilities include:

- * Recruitment and management of a national network of independent clothing sales representatives
- * Development and execution of a national accounts sales program
- * Assistance in sourcing contract manufacturers.

Ideal applicant should possess successful sales experience, a penchant for modern fashion, fluency in a Baltic language, and a serious commitment to self-driven career advancement.

Salary, commission, and health benefits.

Please send resume and cover letter in strict confidence to:

DIRECTOR OF SALES
115 COMMERCE DR.
SUITE A
GRAYSLAKE, IL 60030

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

KELIONĖ NEŽINIA, Antrojo pas. karo ir pokario prisiminimai. Br. Juodelis. 186 psl.	\$5.00
GYVENIMO VINGIUOS, atsiminimai. Veronika Kulbokienė. 504 psl.	\$8.00
SAULĖGRAŽŲ TVANAS, apsakymai. Nijolė Jankutė. 192 psl.	\$7.00
ANTANAS KUČINGIS, biografiniai, atsiminimai. Ona Narbutienė. 170 psl.	\$5.00
MANO TĖVYNĖ. Vydūnas. 79 psl.	\$4.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1919-1940. Juozas Jakštas. 272 psl.	\$15.00
KAZYS BIZAUSKAS, monografija. Pranas Zundė. 323 psl.	\$12.00
LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945-1990. Red. K. Bradūnas ir R. Šilbajoris. 861 psl.	\$30.00
LAIKO PAGRĖBSTAI, atsiminimai. Vladas Kulbokas. 336 psl.	\$8.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO II d. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 428 psl.	\$10.00
LITHUANIAN ARTIST IN NORTH AMERICA. Algimantas Kezys. 274 psl.	\$20.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai, dar turi pridėti \$2.75 už kiekvieną knygą, supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

LAIŠKAI

LIETUVOS PREZIDENTŲ ATMINIMAS

Šiais metais gegužės mėn. Lietuvos prez. A. Brazausko iniciatyva imtasi organizuoti komitetą Lietuvos prezidentų K. Griniaus, A. Smetonos ir A. Stulginskio atminimui įamžinti. Numatyta šio komiteto branduolį sudaryti iš Lietuvos Krikščionių demokratų, Tautininkų ir Valstiečių partijų atstovų ir analogiškų užsienio lietuvių organizacijų atstovų, kuriuos turėtų pasiūlyti šių Lietuvos partijų vadovybės. Šiuo metu, atrodo, branduolys jau sudarytas ir pradėta planuoti, kaip įamžinti mūsų buvusių prezidentų atminimą.

Birželio 23 d. Užsienio lietuvių krikščionių demokratų sąjunga gavo prezidento laiška, kuriame pateikiami kai kurie šio komiteto darbo planai ir teiraujamasi, kokie būtų šios organizacijos atstovo pasiūlymai.

Laiške informuojama, kad, vykdant Kazio Griniaus valią, numatoma rugsėjo mėn. urną su jo pelenais perkelti į Lietuvą ir palaidoti Marijampolės rajone, Mondžigirėje, netoli jo gimtojo Salemos Būdos kaimo. Jau paruoštas kapo paminklo projektas ir ruošiamas pats paminklas. Be to, numatoma išleisti du toms jo atminimui, pargabinti archyvinius dokumentus, padėti paminklinį akmenį gimtinėje, pakabinti paminklinę lentą prie F. Bacevičiaus namo, išleisti atminimo medalį, pašto ženklą ir jo vardą pavadinti Marijampolės ligoninę.

Kitų dviejų prezidentų pagerbimui dar mažiau kas suplanuota, nors esą jau gražių sumanymų. Laiške prašoma pateikti pasiūlymų, ką reikėtų daryti.

Numatoma Lietuvoje pasitelkti visuomenės, kultūros, mokslo bei savivaldybių atstovus ir, glaudžiai bendradarbiaujant su komiteto branduoliu, kartu svarstyti visus šių atminimų įamžinimo klausimus.

Jei kas turėtų šiais klausimais kokių nors pasiūlymų ar pageidavimų Užsienio lietuvių krikščionių demokratų sąjungos vardu, maloniai prašomas juos atsiųsti Č. Masačiui, P.O. Box 442, Thompson, CT 06277.

Česlovas Masaitis
Thompson, CT

PATIKSLINIMAS

Leiskite patikslinti 1994.06.16 d. ir 24 d. „Draugo“ laiškų skyriuje patalpintas žinutes dėl traktorių Lietuvos ūkininkams.

Pernai nupirkęs pirmąjį traktorių su padargais paskelbiau „Traktorių ūkininkui“ vajų. Susilaukiau dosnios paramos ir jau 158 dėkingi Lietuvos ūkininkai apdirba atgautas tėviškes Kanados ir JAV lietuvių dovanotais traktoriais su padargais.

Dėl traktorių užsakymų varžosi Marijampolės „Žemūktechnika“ ir Kauno „Lytagra“. Šiuo metu įvedus pridėtos vertės mokestį kainos yra: traktoriai

T-25A su kabina — 2,596 dol., su vežimu, dvivagių plūgu, kultivatoriumi ir šienapjove — 3,669 dol. Pernai už tą visą žemės ūkio techniką mokėjome 2,325 dol.

Norintys pirkti traktorius Lietuvos ūkininkams prašom kreiptis į: Consulate General of Lithuania 235 Yorkland Blvd., Suite 502, Willowdale, Ontario M2J 4Y8 Canada; Tel.: (416) 494-8313; Fax: (416) 494-4382.

Su pagarba
Haris Lapas
Generalinis konsulas

MIELASIS „DRAUGE“

Noriu labai padėkoti už tai, kad visus metus galėjau skaityti šį puikų laikraštį. Iš jo sužinojau daug informacijos iš gimtosios Lietuvos, geriau supratau gyvenimą Amerikoje. Nuoširdžiai dėkoju prof. K. Ambrozaičiui už tai, kad šis laikraštis pasiekė mane netgi po to, kai iš Minneapolio išvažiavo dr. Ramūnas Ambrozaitis. Mes abu esame intervencinės radiologijos gydytojai, po metus praleidome Minnesotos universitete, padedant žymiam daktarui, prof. Eugenijui Gedgaudiui.

Labai buvo malonu bendrauti su Amerikos lietuviams. Lietuva smarkiai klestėtų, jeigu visi lietuviai tokie būtų. Dabar grįžtu į Kauno Akademines klinikas, kur toliau dirbsiu ir mokysiu studentus.

Augustinas Šakenis, MD
Kaunas

VERSLININKAI GERADARIAI

Mes turime išeivijos lietuvių tarpe savųjų įvairių verslininkų, kurie patarnauja lietuviams. Viena tokių yra TRANSPAK firma Čikagoje.

Jau esame spaudoje skaitę apie jų savininkų Romo Pukščio ir sūnaus Andriaus nemokamai suteiktas įvairias paslaugas lietuvių įstaigoms ir spaudai. Prie šių norėčiau pažymėti dar vieną jų gerą darbą, suteikiamą Los Angeles Lietuvių radijui.

Jie kiekvienos savaitės penktadienį nemokamai atsiunčia naujausias fakso žinias, gautas iš Lietuvos. Šios žinios tarp kitų šaltinių pajvairina ir suteikia Los Angeles lietuviams patias naujausias žinias, kurios kiekvieną šeštadienį pranešamos per Lietuvių radiją.

Čia ir aš noriu pareikšti padėką TRANSPAK vadovybei už pagalbą Lietuvių radijo valandėlei.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles Lietuvių radijo klubo pirm.

APLINKINIAIS KELIAIS

Kudos Vilniaus radijui užsieniui!

Šių metų birželio 13 dieną, 7 val. vakare (EST), išgirdau gaudžią žinią, apie a.a. amb. Stasio Lozoraičio mirtį čia Vašingtone. Vašingtono apylinkėje gyvenu apie 25 metus, tačiau šią žinią teko išgirsti iš Vilniaus...

Tadas Mickus
Springfield, VA

NE KRITIKOS, BET PAGARBOS REIKIA

Skaičiau spaudoje apie a.a. S. Lozoraičio laidotuvių kritiką. Nustebau, kad, gyvenant šiame krašte, dar taip trūksta mums tolerancijos. Jeigu šeimos pageidavimai buvo privatioms laidotuvėms, mano nuomone, nereikia kritikuoti, bet pagerbti jų nutarimus.

A.a. S. Lozoraitis ir jo žmona buvo labai įskaudinti per dabartinės Lietuvos valdžios rinkimus įvairiais užgandinėjimais ir šmeižtais, tačiau, būdamas kultūringas žmogus, į juos neatsakinėjo, laikėsi taktiškai ir santūriai. Tokių žmonių dabar sunku rast, o kaip mums jų reikėtų!

Pagarba a.a. S. Lozoraičiui, tikram Lietuvos sūniui!

Laima Repeika
Lombard, IL

KUR LENKŲ TOLERANCIJA?

Maždaug prieš šimtmetį mano tėvas mokėsi St. Peterburge, priklausė Šv. Kotrynos parapijai. Jo pasakojimu, lenkai, išgirdę kalbant lietuviškai, visada užgauliai šaipydavosi: „litwomany, litwomany“, atseit, sergantieji lietuvių maniija.

Rusų revoliucijos metu mano tėvai keletą metų gyveno Kijeve. Priklausė katalikų parapijai, kurios bažnyčia buvo ant Kijevo aukštumų, arti Šv. Vladimiro paminklo. Abu parapijos kunigai buvo lenkai, vargonininkas — sulenkėjęs lietuvis.

Vargonai turėjo kojoms pučiamas dumplės, ir jas pūtė senyvas vyras. Pamatęs mane ir brolius — tada jaunos vaikus — paprašė jam padėti „kanikovač“ (tai jo žodžiai) — minti dumplės. Mes minam dumplės ir kalbam lietuviškai. Išgirdę mūsų kalbą, lenkiukai visada šaukdavo: „poganie litwini, poganie litwini“. Mes žinojom, kad tokių „gudrybių“ nemokė rusų mokyklose. Jie tą „mokslą“ gavo savo šeimose iš tėvų.

Pagaliau, 1939 metais Lietuvai atgavus Vilnių, gavau ten darbą — švietimo sektoriuje. Vilnių pažinojau iš tėvų pasakojimų, nes jie buvo kilę iš Vilniaus gubernijos. Su pasigėrėjimu prisimenu, kaip lietuviai sklandžiai tvarkė Vilniaus ir jo

krašto administraciją, kai išėjo rusai. Nebuvo užmiršta nė viena sritis. Protingi lenkai stebėjosi, kaip „litvinai“ sugeba tvarkytis. Tuo tarpu šovinizistai viską kritikavo. Pritrūkus maisto, Lietuvos „Maistas“ eksportui skirtus mėsos gaminius nukreipė į Vilnių. Lenkai, pamatę ant konservų dėžučių angliškų užrašus, paleido gaudus, kad, girdi, Anglija padedanti lenkams, nes mažą Lietuvą pati gali pritrūkti maisto...

Gyvendamas Vilniuje, aki-vaizdžiai pamaciau, kaip buvo lenkinamas Vilniaus kraštas. Lietuviai su savo kalba net vengdavo pasirodyti viešumoje. Mokykloms skirtuose istorijos vadovėliuose buvo rašoma: „Wilno založyl ksiaże Giedymyn“ (Vilnių įkūrė kunigaikštis Gediminas), bet visai neminima, kad Gediminas buvo lietuvis. Mokykloms skirta kard. Kakowskio maldaknygė „Bog i Ojczyzna“ („Dievas ir Tėvynė“) parašyta taip fanatiškai, lyg pats Dievas būtų lenkas.

Švietimo kuratoriaja leido kraštotyros sąsiuvinį (Zeszyty) apie Vilniaus kraštą: buvo aprašyti karaimai, totoriai, gudai, bet nė vieno sąsiuvinio nemačiau apie lietuvių. Pasak mūsų istoriko kalbininko Petro Joniko, Vilniaus universitete nuo jo įsteigimo dienos nebuvo lietuvių kalbos katedros...

Lietuviams palankumo nerodė ir lenkų bažnytinė vyresnybė. Reikia tik prisiminti lietuvių persekiotoją vysk. Jalbrzychowskį. Daugumas kunigų lenkų savo pamoksluose neturėjo gero žodžio lietuviams. Tuo ypač pasižymėjo Visų Šventųjų parapijos kunigas Pietkun (lietuviškai — Petkūnas). Tai yra geras pavyzdys, kaip išsigimę lietuviai pavirsta lenkų fanatikais.

Čia suminėjau kelis pavyzdžius, kuriuos pats mačiau, kaip lenkai „gerbia“ lietuvių, vis šaukdamai „broliai lietuviai“. Žinoma, patys bjauriausi lenkų išpuoliai mūsų istorijoje, be abejo, liks Želigovskio „maistas“ ir Powiaškų ruoštas sukilimas Kaune, siekiant nuversti lietuvių valdžią.

Bet lenkai ir dabar nerodo tolerancijos lietuviams, ypač Seinų krašte. Štai lenkai ima ir nuplėšia Lietuvos konsulato iškaubą Seinuose, o ji parašyta ir lenkiškai, ir lietuviškai (žr. „Draugas“, 1994.06.26). Tai gražus „broliškumo“ įrodymas. O juk Lietuva ir Lenkija jau beveik paruošė „draugiškumo“ sutartį. Visas keblumas — lenkai nori, kad lietuviai būtų jų melo dalyviai. Jie nenori sutartyje minėti istorinio fakto — Želigovskio sukilimo. Ar tai nepriemena lenkų istorijos vadovėliuose Gedimino: jis įkūrė Vilnių, bet apie jo tautybę — tylė-

A.†A.

DANA DAUGIRDIENTĖ

Nutautaitė

Gyveno Downers Grove, IL.

Mirė 1994 m. liepos 8 d., 2 val. p.p.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: motina Ona Nutautienė, dukterė Laura Jušienė, anūkas Raimundas; sūnūs — Jurgis ir Marius; sesuo Alma ir Valdas Adamkai; Lietuvoje pusseserė Sigita Kačinskienė, pusbroliai — Arūnas, Jurgis Bojarskai su šeimomis, Algis ir Nijolė Nutautai, Danutė ir Vytautas Gasiūnai su šeima ir kiti giminės.

Velionė buvo pašarvota pirmadienį, liepos 11 d. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyko antradienį, liepos 12 d. Iš laidojimo namų velionė buvo atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio Mišios bažnyčią, kurioje buvo aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė buvo palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse. Laidotuvės buvo privati.

Nuliūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryt, jei mano artimieji mirtų toli nuo namų? Ką daryt, jei aš mirčiau kažkur?... Ką mano šeima daryt?...? Ką daryti, jei...“

Nestebėtina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, „jei...? Mes visi esame judri visuomenė: darbo reikalais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite — Mes galime jums padėti! Nelaimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbininkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group“ Amerikoje didžiausiai grupei specialistų, kurie gali mirusįjį atvežti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems — ir viskas sutvarkyta!

Patarimas: Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nuspręskime, kaip jūs norėtumėt tvarkytis nelaimės atveju. Kelios minutės sutapys jums ne vieną skausmą ir rūpesčių valandą.

CHICAGO

PETKUS & SON MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų
ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS
312-476-2345

CICERO

PALOS HILLS

LEMONT

DRAUGAS, antradienis, 1994 m. liepos mėn. 12 d.

5

kime.

Labai gaila, kad lenkai per kelias paskutines generacijas, i kurias įeina dar daug gyvų liudininkų, beveik nepasikeitė — jiems lietuviai, kaip rakštis po nagų. Lenkų spauda net ir Amerikoje prirašo daug melo apie Lietuvą, o ypač jų korespondentai „z Wilenszczyzny“ (iš Vilnijos).

Nesenų laikų istorija pamokė ir lenkus, ir lietuvių. Ar ne laikas tai prisiminti ir rimtai pagalvoti, kad neapykanta ir melas nieko gero neduoda. Te-

gul nebūna tušti lenkų dažnai kartojami žodžiai: „už jūsų ir mūsų laisvę“.

Vytautas Valys
Detroit, MI

• „Chicago Tribune“, vienas didžiausių Amerikos dienraščių, pradėtas spausdinti 1847 m. birželio 10 d., tuo metu tik 400 egz. tiražu.

• **Ambasadorių konferencija** Paryžiuje pripažino Lietuvą de jure 1922 m. liepos 13 d.

A.†A.

ELENA ZUJIENTĖ

Bušackytė

Gyveno Chicagoje.

Mirė 1994 m. liepos 8 d., 11:45 val. vakaro, sulaukusi 82 metų.

Gimė Lietuvoje, Raseinių mieste. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: pusseserė Lydija Jakovickienė, giminaičiai — Viktoras ir Vytenis Kuraičiai su šeimomis, taip pat artima draugė dr. Elena Repšienė.

Velionė pašarvota antradienį, liepos 12 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 13 d. Po apeigų laidojimo namuose 10 val. ryto velionė bus palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę giminaičiai ir draugai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A.

PRANAS SRUGIES

Gyveno Downers Grove, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. liepos 9 d., sulaukęs 85 metų.

Gimė Lietuvoje, Bružų kaime, Saugų vls., Šilutės apskr. Amerikoje išgyveno 43 m.

Nuliūdę liko: žmona Bronė Jakšytė, dukterė Aldona Kleinaitenė, žentas Juozas, anūakai: dr. Viktoras su žmona Laura, Linda su vyru David, Ramona su vyr dr. Greg; penki proanūakai; dukterė Lilija Buntinienė, žentas Ramūnas, anūakai: Arūnas, dr. Rasa, Linas; dukterė dr. Karina Srugytė, dukterė Irena Kleinaitenė, žentas Alfredas, anūakai: Andrea, Kristina, Natalia; dukterė Rūta Naujokienė, žentas Ervynas, anūakai: Erikas, Nikutė, Viktorija; a.a. brolio žmona Olga Srugienė su šeima ir mirusių brolių vaikais Vokietijoje.

Priklausė Liet. Ev. Liuteronų Tėviškės bažnyčiai ir Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai.

Velionis pašarvotas pirmadienį, liepos 11 d. nuo 4 iki 9 v.v. S. C. Lack laidojimo namuose, 9236 So. Roberts Rd., Hickory Hills. Antradienį, liepos 12 d. budėtuvs 7 v.v. Liet. Ev. Liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje, 6641 So. Troy Ave., Chicago.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 13 d. 10 val. ryto iš Tėviškės parapijos bažnyčios. Po pamaldų velionis bus nulydėtas į Tautines lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukterys, anūakai ir proanūakai.

Laid. dir. S. C. Lack ir sūnūs, tel. 1-708-974-4410.

A.†A.

IRENAI PEMKUVIENEI

Amžinam Poilsui iškeliavus, vyrą dr. KAZĮ, vaikus — RAMINTĄ, GAJĄ, NIDĄ ir ARŪNĄ, bei kitus gimines užjaučia ir kartu liūdi.

*Stepas ir Stasė Smalinskai
Aida Smalinskaitė-Harris
Kęstutis Smalinskas
Vilija Smalinskaitė-Kirvelaitienė*

Tauragės klubo pirmininkui VLADUI PALIULIO-
NIUI ir žmonai ELENUTEI reiškiami nuoširdžiai
užuojautą jo

A.†A. BROLIUI

Lietuvoje mirus.

*Petras ir Ema Padvoiskai
Petras ir Ona Pėteriai
Anelė ir Kostas Ramanauskai
Leonas ir Janina Juozapavičiai*

Kasperas Radvila prie giminėms Lietuvoje nupirkto traktoriaus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ renginių komiteto posėdis bus šiandien, antradienį, liepos 12 d., 5 val. popiet, Marijonų vienuolyno patalpose (prie „Draugo“). Kviečiame atvykti ne tik visus komiteto narius, bet ir norinčius prisijungti, patalkininkauti vieninteliui užsienio lietuvių dienraščiui, kai ruošiami įvairūs renginiai jo paramai.

Ritai Račkauskaitei, LTSC pirmininko dukrai, kuri jau yra nuvykusi į Lietuvą dėstyti anglų kalbos Vilniaus Pedagoginiame universitete bei ten pat siekti magistro laipsnio lietuvių tautotyroje, Švėkšnos šventėje teks atstovauti savo tėvui ir motinai, Ramunei Račkauskienei, lapkričio mėnesį gavusiai daktaro laipsnį iš pedagogikos mokslų.

Živilė Jonikienė ir Gilanda Matonienė – medicinos seserys, rūpinsis stovyklautojų sveikata Čikagos skautų ir skautių stovykloje š.m. rugpjūčio 3-13 d. vyksiančioje Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan. Reikalui esant, pirmoji pagalba teikiama gerai įrūšioje stovyklos ambulatorijoje. Ligos ar susižeidimo atvejais, stovyklautojai gabenami ligoninėn.

Baltija Udrytė, Laura Lapšytė, Rima Žiedonytė, Lidija Mitriūtė ir Audra Ricci bus mergaičių būrelių vadovės šios vasaros Lithuanian Heritage stovykloje Dainavos stovyklavietėje. Stovykla bus nuo rugpjūčio 14 iki 21 d. Informacijos teikiamos tel. 708-257-2022.

V. Paulius, Allendale, NJ, siųsdamas „Draugo“ prenumeratos mokestį, pridėjo dar 100 dol. auką. Tikrai nuoširdžiai dėkojame šiam skaitytojui už paramą savo dienraščiui.

Marija Norušis, Highland Park, IL, parėmė savo dienraštį 110 dol. auka. Šios skaitytojos dosnumą nuoširdžiai įvertiname ir reiškiamo jai padėką.

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių pirmininkų ar jų įgaliotinių ir šios apygardos LB XIV Tarybos narių pasitarimas šaukiamas rugpjūčio 7 d., sekmadienį, 12:30 val., Lietuvių centre, Lemont, IL. Tą dieną LB Vid. Vakarų apygardos gegužinė neįvyks.

Stanley Balzeko įkurto Chicago – Vilniaus draugystės komiteto iniciatyva, Čikaga ir Vilnius 1993 m. tapo oficialiai „susigiminiavusiais“ miestais. Čikagos meras Richard M. Daley Pasaulio lietuvių dainų šventės proga nusiuntė sveikinimo laišką Vilniaus merui Vytautui Jasulaičiui ir miesto tarybos pirmininkui Valentui Šapalui. Laiške rašoma: „Kaip Čikagos miesto meras, visų mūsų miesto gyventojų vardu perduodu Jums ir visam Vilniaus miestui geriausius linkėjimus. Muzika ir šokis įkūnija miesto dvasią. Sveikinu mūsų draugystės miestą Vilnių, suorganizavusį šį išskirtinį tarptautinio masto įvykį, kuriame įvairių miestų žmonės pasidalins muzikiniais talentais. Tuo būdu Pasaulio lietuvių dainų šventė padės gerinti mūsų tarpusavio supratimą universalios muzikos kalba. Man labai malonu, kad du čikagiečiai – Vytautas Lauraitis ir Alė Kezelienė – atstovaus mūsų miestui šioje šventėje. Čikagos miestas labai vertina ryšius su Vilniumi ir laukia kultūrinio apsikeitimo programų ateities. Nuoširdžiai Jūsų, meras Richard M. Daley“.

Pradėta su visais žinoma dainele, atėjusia iš Lietuvos, sukurta pati partizanų „Gegutė, šį metelį tu anksčiau pas mus parlėk“, antroji – „Praždo jasmėnai po langų“, toliau „Kai verkiančio smuiko“ ir dar Vandos Stankienės, gyvenančios Čikagoje, sukurtoji daina „Aš verkiau parimus“, paskutinė tos grupės nors ir ne partizaninė, bet tinkanti šiai progai – „Vėžė mane iš namų“.

Po to jau buvo dainuojama keiliolika populiariųjų liaudies dainų, kurių melodijos visais daugiau ar mažiau buvo žinomos, kaip „Šeriau žirgelį“, „Du broliukai šuniagai“, „Gieda gaideliai“ ir kt.

Amerikos Nepriklausomybės šventės proga F. Strolia pasiūlė programą užbaigti Amerikos, o po to Lietuvos himnu. Taip visi pagerbė savo naują ir senąją Tėvynę.

Tada prasidėjo pietūs. Kiek pasistiprinus, programų vadovė pranešė, kad kito trečiadienio popietė bus skirta muzikinei programai. Taip pat palinkėjo muz. F. Stroliai laimingos kelionės į Dainų šventę, dėkojo talkininkams, patarnaujančioms prie stalų, ir virėjai už skanų kugelį. Vėliau kalbėjo Apol. P. Bagdonas. Jis kreipėsi į visus susirinkusius ypatingu reikalu, būtent, dėl naujai statomų bažnyčių Klaipėdoje ir Tilžėje. Jų ekonominė būklė labai sunki, o išlaidos didelės. Prašė visus paaugoti pagal išgales tam kilniam tikslui ir paleido aukų lapą, o surinktasias auksas pats pažadėjo nuvežti į Lietuvą. Pabaigai buvo išplatinti laimėjimų bilietai ir vyko traukimas, nes buvo suaukota nemaža fantų.

Taigi, ši popietė praėjo gyvai, nes buvo įvairi ir nenuobodi, todėl laikas labai greit prabėgo. **Apol. P. Bagdonas**

x Laimutė ir Algimantas Antanėliai atsiuntė \$240 metams remti Rokiškio rajono mergytę, kurią auginama močiutė. Ačiū, „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, TAX ID #36-3003339. (sk)

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Siunčiame automobilius. Finigai pervežami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

ATMINTINA DIENA

Daug savičių prabėgo nuo gegužės 17 d., kai iškilmingos vakarienės metu Šv. Kazimiero seserų motiniškame name buvo pagerbtas kun. Antanas Saulaitis, SJ, jo dvidešimt penkerių metų kunigystės sukakties proga. Seserys, atsidėkodamos už kun. Saulaičio didelę ir įvairią pagalbą JAV lietuvių seserų kongregacijoms, ieškančioms būdų padėti Lietuvos seselėms

IR VĖL DAINUOJAME

Besibaigiant birželio mėnesiui, būtent 29 d., šventųjų Petro ir Povilo šventėje, trečiadienio popietinį susirinko Seklyčion vyresnėji ir savo popietę dainų programai. Kaip ir visada muz. Faustas Strolia buvo punktualus ir buvo sutiktas gausiais plojimais.

Elena Sirutienė, pradėdama programą, sveikino visus Petrus ir Povilus, ir Petronėlės, tačiau nė vieno iš lankytojų neatsirado tuo vardu. Kartu ji kvietė muz. F. Strolia pradėti dainas. Tuoj buvo išdalinti dainų tekstai, kur pirmoji vietoj buvo populiariosios partizanų patriotinės dainos. Prieš pradėdant kiekvieną dainą, F. Strolia trumpai paaiškino dainos kilmę, pobūdį ir kt.

Pradėta su visais žinoma dainele, atėjusia iš Lietuvos, sukurta pati partizanų „Gegutė, šį metelį tu anksčiau pas mus parlėk“, antroji – „Praždo jasmėnai po langų“, toliau „Kai verkiančio smuiko“ ir dar Vandos Stankienės, gyvenančios Čikagoje, sukurtoji daina „Aš verkiau parimus“, paskutinė tos grupės nors ir ne partizaninė, bet tinkanti šiai progai – „Vėžė mane iš namų“.

Po to jau buvo dainuojama keiliolika populiariųjų liaudies dainų, kurių melodijos visais daugiau ar mažiau buvo žinomos, kaip „Šeriau žirgelį“, „Du broliukai šuniagai“, „Gieda gaideliai“ ir kt.

Amerikos Nepriklausomybės šventės proga F. Strolia pasiūlė programą užbaigti Amerikos, o po to Lietuvos himnu. Taip visi pagerbė savo naują ir senąją Tėvynę.

Tada prasidėjo pietūs. Kiek pasistiprinus, programų vadovė pranešė, kad kito trečiadienio popietė bus skirta muzikinei programai. Taip pat palinkėjo muz. F. Stroliai laimingos kelionės į Dainų šventę, dėkojo talkininkams, patarnaujančioms prie stalų, ir virėjai už skanų kugelį. Vėliau kalbėjo Apol. P. Bagdonas. Jis kreipėsi į visus susirinkusius ypatingu reikalu, būtent, dėl naujai statomų bažnyčių Klaipėdoje ir Tilžėje. Jų ekonominė būklė labai sunki, o išlaidos didelės. Prašė visus paaugoti pagal išgales tam kilniam tikslui ir paleido aukų lapą, o surinktasias auksas pats pažadėjo nuvežti į Lietuvą. Pabaigai buvo išplatinti laimėjimų bilietai ir vyko traukimas, nes buvo suaukota nemaža fantų.

Taigi, ši popietė praėjo gyvai, nes buvo įvairi ir nenuobodi, todėl laikas labai greit prabėgo. **Apol. P. Bagdonas**

x Laimutė ir Algimantas Antanėliai atsiuntė \$240 metams remti Rokiškio rajono mergytę, kurią auginama močiutė. Ačiū, „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, TAX ID #36-3003339. (sk)

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Siunčiame automobilius. Finigai pervežami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

vienuolėms, surengė šį pagerbimą.

Kun. A. Saulaičio patarimai įkvėpė ir paskatino JAV kongregacijų vadoves naujai veiklai, padėjo išspręsti įvairias problemas, susietas su karitatyviniais darbais Lietuvoje. Džiaugiamės, kad tikrąją kun. Saulaičio sidabrinio kunigystės jubiliejaus dieną jis galėjo būti mūsų tarpe. Tą liudijo skambūs ilgiausiu metų linkėjimai ir sveikinimai.

S. A.

DANA PAULIUKONYTĖ BAIGĖ GIMNAZIJĄ

Štai ką apie Daną rašo vietinė amerikiečių spauda, „Concord – Monitor“, liepos 4 d. laidoje; „Dana Pauliukonytė baigė Coe – Brown Northwood gimnaziją. Iš septyniolikos vieno abituriento Dana baigė antrąją. Korrespondentas Kent Fisher rašo, kad Dana buvo labai aktyvi, ne tik mokyklos veikloje, bet labai uoliai dalyvauja ir Bostono lietuviškame gyvenime. Jos tėvai, Rimantas ir Dalia Pauliukoniai, rūpinasi savo vaikų lietuvišku auklėjimu. Nuo pat mažens Dana šeštadieniais lankė lituanistinę mokyklą. Jos šeima labai jautriai išgyveno Sovietų okupaciją. Dabar džiaugiasi Lietuvos atgauta laisve ir nepriklausomybe.

Dana šoka tautinius šokius, liepos mėnesį su šokėjų grupe skrenda į Lietuvą ir dalyvaus Tautinių šokių šventėje. Dana dar niekada nebuvo Lietuvoje, čia jos pirmas kartas. Dana Pauliukonytė baigiančiųjų gimnaziją vardu, pasakė atsisveikinimo su mokykla kalbą. Ji sakė, kad reikia išlaikyti individualumą, tada nebus sunku pasiekti savo užsibrėžtą tikslą. Jei mes tikrai ko norime, tai per darbą ir mokslą viską galėsime padaryti. Reikia patiemis tikėti į savo šviesią ateitį. Turime dirbti, kad mokslas ir darbai nušviestų mūsų pasirinkto gyvenimo kelią“.

Kitas laikraštis „Foster's Daily Democrat“, Doves, N.H., taip pat labai gražiai aprašė Danos veiklą gimnazijoje. Dana buvo narė National Honor Society. Ji buvo labai aktyvi mokyklos gyvenime ir priklausė kelioms kitoms organizacijoms.

Ateinantį rudenį Dana numato studijuoti Quinpiac kolegijoje fizinę terapiją. Džiugu skaityti amerikiečių spaudoje apie Danos veiklą mokykloje ir iškilimą jos lietuviškos kilmės. Linkime Danai šviesios ateities. **Bronė Nainienė**

Po vaikių Šv. Kazimiero seserų motiniškame name: kun. Antanas Saulaitis SJ, su seselėmis (iš kairės): Margaret Petcavage, gen. sekretorė; Marilyn Kuzmickas, gen. vyresnioji; Juline, Jone – gen. vyresnioji ses. Kazimieriečių Lietuvoje; Teresita – gen. vyresniosios pavaduotoja; Simona – gen. vyresniosios pavaduotoja Šv. Kazimiero vienuolyne Lietuvoje.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV LB XIII TARYBOS PREZIDUMO ATLIKTI DARBAI

JAV LB XIII Tarybos prezidiumas baigs savo kadenciją 1994 rugsėjo 17 dieną, kai susirinks naujoji JAV LB XIV Taryba į savo pirmąją sesiją ir pirmojo posėdžio metu išsirinks savo prezidiumą. Dabartinis prezidiumas iki šiol labai darbščiai pravedė tris sesijas, dešimtį korespondencinių posėdžių, sukvietė išrinktus Tarybos narius į VIII Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą, išsiuntė visiems Tarybos, Krašto valdybos, Kontrolės komisijos ir Garbės teismo nariams net dvidešimt du bendralaiškius su daugeliu informacijų, sudarė JAV LB įstatų komisiją, kuri per metus laiko peržiūrėjo ir pateiktė Tarybai reikalingus pakeitimus ir atliko visus jam Tarybos pavestus darbus. Daugelio nuomone šis prezidiumas labai rūpestingai, dažnai, plačiai ir labai daug informavo Tarybos narius visomis geromis ir kartais ne taip geromis, žiniomis apie JAV LB reikalus, nes Taryba yra aukščiausias JAV LB organas. Prezidiumą sudaro pirmininkas Vytautas Kamantas, vicepirmininkai dr. Vytautas Narutis, Birutė Vilutienė, sekretorės Gražina Kamantienė ir Svajonė Kerelytė. Prezidiumo nariai vasaros metu atostogaus.

SĖKMINGAI PRASIDĖJO STOVYKLA

Liepos 10 d. Dainavos stovyklavietėje prasidėjo ateitininkų sendraugių jaunų šeimų stovykla. Iš tikrųjų jos beveik negalima vadinti „sendraugių stovykla“, nes kartu su savo tėveliais stovyklauja net 54 vaikučiai! Vadinasi, ateitininkų stovyklų ateitis tikrai yra šviesi... Stovykloje ypatingu būdu bus prisiminta ir mintimis kartu pabendrauta su prieškongresine ateitininkų stovykla, šiuo metu kaip tik vykstančia Berčiūnuose, netoli Panevėžio. Dainavoje stovyklos komendantas yra Bronius Polikaitis, o vaikučius padeda prižiūrėti gausi jaunimo grupė.

PAMINĖTA TĖVO DIENA

St. Peterburgo lietuvių klube birželio 19 dieną po pietų Tėvo dienos proga kalbėjo kun. dr. Eugenijus Gerulis. Jis savo praskaitoje palygino kaip Dievas Tėvas suprantamas mahometonų, hebrajų ir krikščionių religijose. Tie palyginimai, taip pat nurodymas kiek kartų tėvo vardas, ryšium su Dievu, yra mini-mas Senajame ir Naujajame Testamente, buvo įdomūs ir informatyvūs. Po paskaitos feljetoną apie tėvą ir jo autoritetą senovėje ir dabar paskaitė Stasys Juozapavičius.

PRISIMINTAS BAISUSIS BIRŽELIS

Birželio 12 d. Lietuvių klube buvo prisiminti žiaurieji birželio mėnesio trėmimai. Minėjimas buvo pradėtas iškilmingomis mišiomis Šv. Vardo bažnyčioje dalyvaujant Šaulių ir Lietuvos vyčių nariams su vėliavomis. Kun. Steponas Ropolas pasakė šiam paminėjimui pritaikytą pamokslą. Vėliau Lietuvių klube, po pietų ir pranešimų klubo pirm. M. Šilkaitis įvadė pastebėjo, kad vėžimai buvo tautos genocidas ir kad birželio 14 diena turėtų būti minima kaip Lietuvos kančios diena, kaip bylotų ateities kartoms apie tas dideles skriaudas, kurias padarė komunistinis diktatorinis režimas. Po įvado paskaitė Dailė Mackialienė pravedė minėjimo programą. Ji paskaitė jausmingą eilėraštį „Paskutinis birželis“. Po to sekė Vytauto Maziuko paskaita. Jis labai išsamiai nupasakojo įvykius, privedusius prie trėmimų pradžios; nurodė trėmimų žiaurumus ir papasakojo, kas laukė tremtinių jiems sugrįžus į tėvynę. Kai kurie neturi galimybių dar ir šiuo metu išvysti savo tėvynę. Po paskaitos scenoje pasirodė moterų vienetas „Kvartetas“, kuris sudainavo keturias dainas. Kvartetui akomponavo muz. Aloyzas Jurgutis. Tai buvo prasmingas žiaurių įvykių paminėjimas.

PROF. J. MIKENAS APIE MENĄ

Čikagą neseniai pasiekė Lietuvos technikos muziejaus išleista 97 psl. knygelė: „Jonas Mikėnas – Gyvenimo skrydis“. Jos autorius buvo nepriklausomos Lietuvos karo aviacijos lakūnas – majoras. Nuo tarnybos laisvu laiku jis studijavo meną, o bolševikams sunaikinus Lietuvos kariuomenę, perėjo dirbti į įvairias meno mokymo institucijas, kuriose dėl savo sugebėjimų meninės keramikos srityje pasiekė profesoriaus laipsnį. Jis mirė 1988 m. balandžio 7 d. Kaune. Savaitę prieš mirtį baigė rašyti savo atsiminimus, kurie ir sudaro čia minimą knygelę. Atsiminimuose jis baigia išdėstydamas savo mintis apie meną. Manome, kad tos mintys gali būti įdomios ir mūsų skaitytojams.

NETRUKUS IŠEIS IDOMI KNYGA

Netrukus numatoma išleisti didelė, apie 1,000 psl., susidedanti iš dviejų tomų, Petro Ironio Jokubkos knyga, pavadinama „American Nationality and ANO“. Joje rašoma (anglų kalba) apie politines partijas ir Amerikos vidaus bei užsienio politiką.

KONCERTAI KENNEBUNKPORTO VASARVIETĖJE

Vasaros koncertai Pranciškonų vasarvietėje vyks:

Liepos 24 d., 8 v.v. vasarvietės auditorijoje Antanas Keblys iš Kanados, lydimas juostelėje įgrotų liaudies instrumentų, atliks lietuvių liaudies dainų koncertą.

Rugpjūčio 1 d., 8 v.v. vasarvietės auditorijoje programą atliks sol. A. Kiaušaitė, sopranas, smuiku palydint Julijai Vebilaičiui ir pianinui – Jūratei Vebilaiytei-Lichtenstein.

Rugpjūčio 13 d., 8 v.v. vasarvietės auditorijoje, Ateitininkų savaitės atidarymo programą atliks Randy Kuliūnas, tenoras ir Frank Walker, baritonas. Pianinu palydės Lorraine DeGregorio.

Rugpjūčio 19 d., 8 v.v. įvyks sol. Inos Čapkauskienės, koloratūrinis sopranas, koncertas. Jai akomponuos dr. Saulius Cibas, kuris taip pat pianinu atliks keletą kūrinių.

LAUKO TENISO PIRMENYBĖS

Šiometinės Pabaltiečių lauko teniso pirmenybės rugsėjo 3-4 d. vyks Columbus, Ohio. Žaidynes organizuoja latviai. Plačiau apie pirmenybes bus pranešama šio dienraščio penktadieniniame „Sporto apžvalga“ skyriuje.

Čikagos lit. mokyklos mokinės, laimėjusios skaitymo konkursą šiais mokslo metais (iš kairės): Eglė Milavickaitė, Laura Dainytė ir Adelė Ročytė. Nuotr. Vlodo Žukausko

x A.a. Arą Rimavičių, jo 30-tojo gimtadienio proga, prisiminsime šv. Mišiose, šeštadienį, liepos 16 d. 11 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Nuoširdžiai kviečiame gimines ir draugus kartu su mumis pasimelsti už a.a. Arą. Šeima. (sk)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773. (sk)

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui— yra lietuvių laidas ateities kartoms.

Čekius rašyti:

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Dana Pauliukonytė.